

עין משפט גד מצוה

צ א מיי פיי מהל' זכיה הלי יב סגנ עשין פכ טושע ח"מ סימן קכה סקף ט: **צ** א ב ג ד מיי פ"ד מהל' זכיה הלי ד ה סגנ עשין פ"ב טושע ח"מ סי' קכה סקף ט: ה נמיי פ"ג מהל' זכיה ה"א טושע ח"מ סי' פ"ד רמא סקף ט: **צ** ב ו מיי פ"ח מהל' זכיה ה"א טושע ח"מ סי' פ"ד סגנ עשין פ"ב טושע ח"מ סימן ר"ג סקף ט: **ב**

מוסף תוספות

א. הלכך כיון דאיתיה למקבל בשעת מתן מצות הובר הרבר שוכה משעת המתנה ומורישו לירושיו. מוס' ה"א. ב. גבי התקבל לו גטיש, כשאומר: מוס' ה"א. ג. (ד' שרדא דדיני היינו בלא טעם אלא בצרונ הדין הרבר תלוי. מוס' ה"א. ד. ולא אית בר אליעזר, והוא ר' אליעזר בן שמוע, דאי גריס רבי אליעזר היה קשה. ירושל' קנ' דני רבי אלעזר. ה. גבי קנין דרכיב מרע. ט. ו. ואי גרס ר' אליעזר בתרוייהו א"כ ליעבינהו וליחינהו המחלק נכסיו על פיו ר' אליעזר אומר אחד בריא בר' ב"א בחול אבל בשבת דבריו קיימין ר' יהושע אומר בר' אלא מדפלגניהו להרבי בבי ש"מ הראשון הוא ר"א בין שמוע ורבי אית ל' בין שבת בין בחול צריך קנין ופליג אדרי' אליעזר ור' יהושע. ט. בלא קנין ורבי אלא ש"מ גרס ר' אליעזר ורבי גורסי ולא לחוש לרברי ר' אלעזר. ט.

פסקי ר"ד

בפקדון זה דהשתא אן שהודי נדחא ליה לבעלו שיצא מידו: ר' אחא בר' יאשיה ה"ל איספקא דכספא בהודעתא א"ל לר' דוסתאי בר' ינאי ולר' יוסי כפר בהודי דקאית אתויה ניהליה אול' יהודה ניהליהו אמרי להו ינקי מנייכו א"ל לא אהרריה ניהלן ר' יוסי כן כפר אמרי להו לא פירוש אב"ג דהיא איספקא שהוא כלי של כסף היה פקדון ואמון שאן רצונו שיהא פקדון בידי אחר ולאו כוכי דמי אפ"ה לא היה רוצה להחזיר לו דהא ר' אחא גלי דעתיה נדחא ליה שיחנהו להם וריבאוהו לו ואונסא דאורחא. ל' לא קביל עליה משום הכי לא רצה ר' יוסי להחזיר לו כי היה באחריות של המשלח שכבר זכה לר' אחא בעיניו כל משעה שמסרו לו: הולך מנה לפלוגי הולך ובקשו ולא מצאו פ"י מולא קאמר הולך מנה לפלוגי שאני חייב לו או פקדון שיש לו מנה מההיא מנה לאו מנה של הלוואה או של פקדון הוא אלא של מתנה הוא כלר' דהוה בעי למיתן מנה מתנה לחבירו ואמר ראובן לשמעון הולך מנה זה ללוי שאני נתון לו במתנה הולך שמעון ולא מצא ללוי שכבר מתן חדא יחזור למשלח ותניא אידך יחזור לירוש' מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כוכי דמי ומר סבר לאו כוכי דמי פ"י יחזור למשלח דהיינו ראובן קסבר הולך במתנה לאו כוכי דמי וכיון דלא זכה לר' בחיי לא ינתן לירוש' אלא יחזור לראובן המשלח ומאן דתני לירוש' מי שנשתלחו לו קסבר הולך כוכי דמי ומשעה שמסר ראובן לשמעון קנאם לוי אתה המעות דוכין לאדם שלא בפניו והליכך יחזור לירוש' לוי. א"ר אבא בר ממל לא דכ"ע הולך לא כוכי דמי ולא ק' האי בבראי האי בש"מ פ"י דכ"ע במתנה (מתנה) הולך לא כוכי דמי דדוקא במנה של הלוואה או במנה של פקדון גניא לעיל הדולך ותן כוכי דמי אבל במנה דקבעי למיתן ליה מתנה ולא מחייבי ליה מדי הולך לאו כוכי דמי והאי דתני יחזור למשלח מיירי בבראי דכיון הדולך לאו כוכי דמי ולא זכה בו לוי מיד בקבלת שמעון כיון שלא מצאו חי יחזור המנה לראובן המשלח שהוא לא היה נתון מתנה אלא ללוי שהיה אוהבו ומכירו ולא לירוש' הליכך מסתמא יחזור המנה לראובן ואח"כ יעשה ראובן מה שירצה ובשליחותו הראשונה אינו רשאי לתת לירוש' לוי שהוא לא מינהו שליח אלא ליתן ללוי ולא לירוש' והאי דתני לירוש' מי שנשתלחו לו מיירי בשכ"מ דק"ל דברי שכ"מ ככתובין וכמסורין דמי וכל זמן של חזר בו הולך ודידה כוכה דמי ומשעה שמסר ראובן דהוה שכ"מ ביד שמעון שלוחו זכה בתן לוי הליכך ינתן לירוש' ר' זבדי אמר אה הוא בשכ"מ ולא ק' הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מצות פ"י הא והא בשכ"מ הולך ודידה כוכה דמי אבל מיהו אם איתיה לר' בחיים בשעה שמסר ראובן הש"מ המנה לשמעון כבר זכה בו לוי ואם מצאו שמת לוי היה המנה לירוש' ואם נמצא שמת לוי טרם שיסור המנה לשמעון לא קנה כלום שאילו (לא) היה יודע ראובן שמת לוי לא היה ממה לו זה המנה ומסורו לשמעון ונמצאת זכיהו וזו בטעות ולא קנה לוי המנה הליכך יחזירו לראובן

יד:

הא בשכ"ב מרע. אור"י אע"ג דמת מקבל צחיי נותן ולא קני אלא אחר מימת נותן אפ"ה קנו יורשין דדעת נותן הוא דכיון שישנו למקבל בשעת מתן מצות שיזכה המקבל אחר מימתו או הוא או יורשיו ואפ"ה לא נולדו יורש' מקבל עד אחר מימת נותן קנו אפ"ה למ"ד. המזכה לעובר לא קנה דדברי שכיב מרע כשמת כנסתוים למקבל משעת מימת שכיב מרע או אמירתו: **ר' יהודה הנשיא בשם רבי יעקב אומר הולך לאו כוכי.** ואע"ג דרבי אית ליה צפרק התקבל (לקמן סג.)^ב הולך ותן לה זכה לה התקבל לה רצה לחזור לא יחזור והולך ותן כוכי התם משום שאמר השליח אשמן אמרה התקבל לי גטי דמסתמא על דעת כן נותן לו כל זמן שאינו אומר נהדיא אי אפשי שתקבל לה: **וחכמים אומרים יחזוקו.** כל תיקו כשש"ס מפרש בשערים דרבינו האי שולקס ואין נראה לר"י אלא היכא דאשכחן נהדיא יחזוקו דלדרכה אומרים חוקי ממונה בחוקת מריה:

ובאן אמרו שודא עדיף. מכלן שודא כמו שפ"י צקונטרס צפ"י הכותב (כמוצת פה): גזי שניהם קרובים שניהם שכנים שניהם תלמידי חכמים שודא דדייני דהיינו שידקק הדיין את מי היה אוהב יותר ולמי היה צדעמו ליתן וכלן נמי פירש צקונטרס כמו התם אלא^א יתן הדיין למי שירצה כי הכא דקאמר מה שירצה שליח יעשה וקרי ליה שודא: **ר' אליעזר אומר אחד בריא ואחד בר'.** אור"י דר' אלעזר גרס^ב דכפיסא פלוגי רבי אליעזר ורבי יהושע^א ד"א צנצת דכרי קיימין אצל לא צחול ורבי יהושע כו' אצל צרישא פלוגי צין צחול צין צנצת מדלא עריבינהו ועוד מדכרי רבנן לרבי אלעזר מאימין של בני רוכל דלמא צנצת היה דמדעה זה ר"א ועוד דקאמר התם קונים משכ"ב מרע ואפ"ה צנצת וכל לחוש לדברי ר"א וחי דכרי קיימין^א ואע"ג דר"מ קאמר התם דלר"א צחול דכרי קיימין על אלא אמתני' ועוד דאמר הכא דר"מ כר"א והולך מנה משמע דצחול מיירי ור"מ אית ליה התם דלר"א צחול דכרי קיימין אלא ודאי ג' מחלוקת בדברי:

ורבי

לאו כוכי מיהו היכא דמית אמרינן מצוה לקיים דברי המת וחכמים אומרים יחזוקו מספקא להו וכאן אמרו שודא עדיף ורבי שמעון הנשיא מעשה אתא לאשמועי' לא בבראי דכולי עלמא לא פלוגי והכא במאי עסקינן בשכ"ב מרע ובפלוגתא דר' אלעזר ורבנן קמיפלגי דתנן^א המחלק נכסיו על פיו ר' אלעזר אומר האחד בריא ואחד מסוכן נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקה ושאינן להן אחריות אין נקנין אלא במשיכה וחכמים אומרים אלו ואלו נקנין באמירה אמרו לו מעשה באמן של בני רוכל שהיתה חולה ואמרה תינתן בביתתי

דרבי אלעזר. דמשוי ליה לשכיב מרע ככריא: על פיו. על פי נואתו מחלק נכסיו לנביו ולא כשאר המורשים שחולקים היורשים צוה: **כסף שטר וחזקה.** שזכך הן נקנים מן הצריא ושכ"מ נמי לרבי אלעזר אי לאו אקניניהו צהכי לא מייקנו: כבינתי

ותן כוכי דמי משום דהוה מחוייב לו אבל במנה מתנה דלא מייחב ליה מידי אמרי' הולך ותן לאו כוכה דמי אבל ודאי אם אמר לו כפי' זכה בעבור פלוגי ק"ל זכין לאדם שלא בפניו ואפילו מת לוי ינתנו לירוש' והכי נמי תני בספא דההיא דלעיל דתניא כותיה דרב בתוספתא (פ"א ה"א) תן מנה זה לפלוגי הולך מנה זה לפלוגי תן שטר מתנה זה לפלוגי או רצה להחזיר יחזיר והכי נמי אמרי' לקמן בפ' השולח (לב): אמר אביי נטיטין שליח מתנה כשליח הגט למאי נפקא מינה להולך ותן דלאו כוכה דמי והלכתא כר' אבא דאמר שאם היה הנותן ש"מ אמרינן ביה הולך כוכי דמי דבריו ש"מ ככתובין וכמסורין דמי והלכתא נמי כרב זבדי דאמר דלגבי ש"מ דאמרינן ביה הולך כוכי דמי דוקא אם היה המקבל חי בשעת מירתו המעות מיד ראובן לוי דמעין אבא אמר ליה חי לא קנאם יחזור למשלח והלכתא נמי כרב פפא דאע"ג דבבראי לא אמרי' הולך כוכי דמי היכא דמית נתון בחיי מקבל מצוה על בני נתון לקיים דברי המת וזוכה בתן לוי ונתנו לירוש' או ק' היכי אמרינן גבי מתנה הדולך ותן לאו כוכי דמי והא עד כאן לא פלוגי ר"מ ורבנן בתן שטר שחרורו זה לעבדי אלא דר"מ סבר חוב הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות ורבנן סברי זכות הוא לו אבל בתן מנה זה לפלוגי דהוא זכות אפי' ר"מ מודה שאם רצה להחזיר לא יחזור משה שטר שחרורו עבר לרבנן דהוא זכות לעבד ואמרינן שאם בא לחזור אינו חזר. השובה העבד דומה למנה חוב ולמנה פקדון דשייכי בעלים בגויה משום הכי אמרינן הולך כוכי דמי אבל מתנה דלא שייך מקבל בגויה אמרינן הולך לאו כוכה דמי ועבד נמי הא שייך בגויה שהרי המפקיד נכסיו העבד קנה עצמו ב"ח ואין אדם יכול להחזיקו שהוא מחזיק בגופו אלא שמשועבד לרבו היכא דאמר רבו תן שטר שחרורו זה לעבדי או הולך זכה בו העבד כמנה של הלוואה וכמנה של פקדון והליכך בין אמר תן בין אמר הולך כוכי דמי:

המביא גמ' פרק ראשון גיטין

אמר להו אינן. מהדרנא: **אמר להו לא.** כדלמרי' (ע"ל)^א אם צא לחזור אינו חזר: **אמרו לו.** לר' דוסתאי: **הוי מר מאי קעביד.** דלא קמהדר לן: **עז רמו ליה.** הרצה הכוהו לשון מורי. ל"א טב רמו ליה יפה ראויות המכות הללו: **אמאי קעביד הכי.** שנתרלית להחזיר מיד: **סן אמה.** אנשי מדות גבוהים צקומה:

אמר להו לר' דוסתאי ב"ר ינאי ולר' יוסי בר כיפר בהדי דאתיתו אתויה ניהלי אזור היבדיה ניהליה אמרי להו נקני מנייכו אמרי להו לא אמרי להו אהרריה ניהלן ר' דוסתאי ברבי ינאי אמר להו אין ר' יוסי בר כיפר אמר להו לא הוו קא מצערו ליה א"ל חזי מר היכי קא עביד אמר להו טב רמו ליה כי אתו לגביה א"ל חזי מר לא מיסתייה דלא סייען אלא אמר להו נמי טב רמו ליה א"ל אמאי תיעבד הכי א"ל אותן בני אדם^א הן אמה וכובען אמה ומדברין מחציהון ושמותיהן מבוהלין ארדא וארסא ופילי בריש אומרינן כפותין אומרינן הרוגו הורגין אילו הרגו את דוסתאי מי נתן לינאי אבא בר כמותי א"ל בני אדם הללו קרובים למלכות הן א"ל הן יש להן סוסים ופרדים שרצים אחריהן א"ל הן א"ל אי הכי שפיר עבדת: הולך מנה לפלוגי הולך ובקשו ולא מצאו תני חדא יחזורו למשלח ותניא אידך^א לירוש' מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כוכי ומ"ם הולך לאו כוכי אמר ר' אבא בר ממל דכ"ע הולך לאו כוכי ולא קשיא הא בבראי הא בשכ"ב מרע רב זבדי אמר הא והא בשכ"ב מרע^א הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מצות הא דליתיה למקבל בשעת מתן מצות רב פפא אמר^ב הא והא בבראי הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל לימא הולך כוכי תנאי היא דתניא הולך מנה לפלוגי והלך ובקשו ולא מצאו יחזורו למשלח מת משלח ר' נתן ור' יעקב אמרו יחזורו לירוש' משלח^א ויש אומרים לירוש' מי שנשתלחו לו ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר"מ^א מצוה לקיים דברי המת וחכ"א יחזוקו וכאן^א אמרו^ב כל מה שירצה שליח יעשה א"ר שמעון הנשיא על די היה מעשה ואמרו יחזורו לירוש' משלח מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר הולך לאו כוכי ור' נתן ור' יעקב נמי הולך לאו כוכי ואע"ג דמית לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת ויש אומרים הולך כוכי ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר' יהודה הנשיא אמר מרים

אמר להו לר' דוסתאי ב"ר ינאי ולר' יוסי בר כיפר בהדי דאתיתו אתויה אזור היבדיה ניהליה אמרי להו נקני מנייכו אמרי להו לא אמרי להו אהרריה ניהלן ר' דוסתאי ברבי ינאי אמר להו אין ר' יוסי בר כיפר אמר להו לא הוו קא מצערו ליה א"ל חזי מר היכי קא עביד אמר להו טב רמו ליה כי אתו לגביה א"ל חזי מר לא מיסתייה דלא סייען אלא אמר להו נמי טב רמו ליה א"ל אמאי תיעבד הכי א"ל אותן בני אדם^א הן אמה וכובען אמה ומדברין מחציהון ושמותיהן מבוהלין ארדא וארסא ופילי בריש אומרינן כפותין אומרינן הרוגו הורגין אילו הרגו את דוסתאי מי נתן לינאי אבא בר כמותי א"ל בני אדם הללו קרובים למלכות הן א"ל הן יש להן סוסים ופרדים שרצים אחריהן א"ל הן א"ל אי הכי שפיר עבדת: הולך מנה לפלוגי הולך ובקשו ולא מצאו תני חדא יחזורו למשלח ותניא אידך^א לירוש' מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כוכי ומ"ם הולך לאו כוכי אמר ר' אבא בר ממל דכ"ע הולך לאו כוכי ולא קשיא הא בבראי הא בשכ"ב מרע רב זבדי אמר הא והא בשכ"ב מרע^א הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מצות הא דליתיה למקבל בשעת מתן מצות רב פפא אמר^ב הא והא בבראי הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל לימא הולך כוכי תנאי היא דתניא הולך מנה לפלוגי והלך ובקשו ולא מצאו יחזורו למשלח מת משלח ר' נתן ור' יעקב אמרו יחזורו לירוש' משלח^א ויש אומרים לירוש' מי שנשתלחו לו ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר"מ^א מצוה לקיים דברי המת וחכ"א יחזוקו וכאן^א אמרו^ב כל מה שירצה שליח יעשה א"ר שמעון הנשיא על די היה מעשה ואמרו יחזורו לירוש' משלח מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר הולך לאו כוכי ור' נתן ור' יעקב נמי הולך לאו כוכי ואע"ג דמית לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת ויש אומרים הולך כוכי ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר' יהודה הנשיא אמר מרים

אמר להו לר' דוסתאי ב"ר ינאי ולר' יוסי בר כיפר בהדי דאתיתו אתויה אזור היבדיה ניהליה אמרי להו נקני מנייכו אמרי להו לא אמרי להו אהרריה ניהלן ר' דוסתאי ברבי ינאי אמר להו אין ר' יוסי בר כיפר אמר להו לא הוו קא מצערו ליה א"ל חזי מר היכי קא עביד אמר להו טב רמו ליה כי אתו לגביה א"ל חזי מר לא מיסתייה דלא סייען אלא אמר להו נמי טב רמו ליה א"ל אמאי תיעבד הכי א"ל אותן בני אדם^א הן אמה וכובען אמה ומדברין מחציהון ושמותיהן מבוהלין ארדא וארסא ופילי בריש אומרינן כפותין אומרינן הרוגו הורגין אילו הרגו את דוסתאי מי נתן לינאי אבא בר כמותי א"ל בני אדם הללו קרובים למלכות הן א"ל הן יש להן סוסים ופרדים שרצים אחריהן א"ל הן א"ל אי הכי שפיר עבדת: הולך מנה לפלוגי הולך ובקשו ולא מצאו תני חדא יחזורו למשלח ותניא אידך^א לירוש' מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כוכי ומ"ם הולך לאו כוכי אמר ר' אבא בר ממל דכ"ע הולך לאו כוכי ולא קשיא הא בבראי הא בשכ"ב מרע רב זבדי אמר הא והא בשכ"ב מרע^א הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מצות הא דליתיה למקבל בשעת מתן מצות רב פפא אמר^ב הא והא בבראי הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל לימא הולך כוכי תנאי היא דתניא הולך מנה לפלוגי והלך ובקשו ולא מצאו יחזורו למשלח מת משלח ר' נתן ור' יעקב אמרו יחזורו לירוש' משלח^א ויש אומרים לירוש' מי שנשתלחו לו ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר"מ^א מצוה לקיים דברי המת וחכ"א יחזוקו וכאן^א אמרו^ב כל מה שירצה שליח יעשה א"ר שמעון הנשיא על די היה מעשה ואמרו יחזורו לירוש' משלח מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר הולך לאו כוכי ור' נתן ור' יעקב נמי הולך לאו כוכי ואע"ג דמית לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת ויש אומרים הולך כוכי ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר' יהודה הנשיא אמר מרים

דרבי אלעזר. דמשוי ליה לשכיב מרע ככריא: על פיו. על פי נואתו מחלק נכסיו לנביו ולא כשאר המורשים שחולקים היורשים צוה: **כסף שטר וחזקה.** שזכך הן נקנים מן הצריא ושכ"מ נמי לרבי אלעזר אי לאו אקניניהו צהכי לא מייקנו: כבינתי

ותן כוכי דמי משום דהוה מחוייב לו אבל במנה מתנה דלא מייחב ליה מידי אמרי' הולך ותן לאו כוכה דמי אבל ודאי אם אמר לו כפי' זכה בעבור פלוגי ק"ל זכין לאדם שלא בפניו ואפילו מת לוי ינתנו לירוש' והכי נמי תני בספא דההיא דלעיל דתניא כותיה דרב בתוספתא (פ"א ה"א) תן מנה זה לפלוגי הולך מנה זה לפלוגי תן שטר מתנה זה לפלוגי או רצה להחזיר יחזיר והכי נמי אמרי' לקמן בפ' השולח (לב): אמר אביי נטיטין שליח מתנה כשליח הגט למאי נפקא מינה להולך ותן דלאו כוכה דמי והלכתא כר' אבא דאמר שאם היה הנותן ש"מ אמרינן ביה הולך כוכי דמי דבריו ש"מ ככתובין וכמסורין דמי והלכתא נמי כרב זבדי דאמר דלגבי ש"מ דאמרינן ביה הולך כוכי דמי דוקא אם היה המקבל חי בשעת מירתו המעות מיד ראובן לוי דמעין אבא אמר ליה חי לא קנאם יחזור למשלח והלכתא נמי כרב פפא דאע"ג דבבראי לא אמרי' הולך כוכי דמי היכא דמית נתון בחיי מקבל מצוה על בני נתון לקיים דברי המת וזוכה בתן לוי ונתנו לירוש' או ק' היכי אמרינן גבי מתנה הדולך ותן לאו כוכי דמי והא עד כאן לא פלוגי ר"מ ורבנן בתן שטר שחרורו זה לעבדי אלא דר"מ סבר חוב הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות ורבנן סברי זכות הוא לו אבל בתן מנה זה לפלוגי דהוא זכות אפי' ר"מ מודה שאם רצה להחזיר לא יחזור משה שטר שחרורו עבר לרבנן דהוא זכות לעבד ואמרינן שאם בא לחזור אינו חזר. השובה העבד דומה למנה חוב ולמנה פקדון דשייכי בעלים בגויה משום הכי אמרינן הולך כוכי דמי אבל מתנה דלא שייך מקבל בגויה אמרינן הולך לאו כוכה דמי ועבד נמי הא שייך בגויה שהרי המפקיד נכסיו העבד קנה עצמו ב"ח ואין אדם יכול להחזיקו שהוא מחזיק בגופו אלא שמשועבד לרבו היכא דאמר רבו תן שטר שחרורו זה לעבדי או הולך זכה בו העבד כמנה של הלוואה וכמנה של פקדון והליכך בין אמר תן בין אמר הולך כוכי דמי:

מסורת הש"ס

א) וע' בערוך ערך דבר ג'., ב) ככתי' נוסף ינתנו, ג) וע' מוס' צ"ב טו: ד"ה, ד) ור"א וכן צ"ל נמי הלא, ה) לקמן טו. מ. מכות פ"ד, ו) כמותו דר', ז) ור"א וכן צ"ל נמי הלא, ח) צ"ב קנו, ט) וע"ל, י) צ"ב קנו, יא) וע"ע, יב) צ"ב קנו. ד"ה ר"א.

גליון הש"ס

גב' א' הבי' ע' מדרשו: כבוד שור גיטין מו ע"ב: רש"י ד"ה מספקא להו א' כוכי. ע' מ"ל פ"ד מהל' מלוה ה' ו ד"ה ולענין הלכה:

הגהות הב"ח

א) גבי וכלן אמרו מה שירצה לנ"ל ותיבת כל נמחק:

מוסף רש"י

ר' אלעזר אומר אחד בריא ואחד מסוכן בר'. ר"א סברא ליה דדברי שכיב מרע אינם ככתובין ומסוכן כלל אלא ככריא בעלמא וצריך קנין כשאר מתנת כריא, ואע"ג דמית לא מקבל מתנה בלא קנין ואפילו מנה מחמת מיתה נמי לריא כפי קנין, שכיב מרע לא חזן של בני רוכל חוקמין במתה מחמת מיתה ואפ"ה פליג ר"א ואמר לוי נלמכס פני רוכל מקביל אמת ושלא כפי קיימו דבריה כי אם לקומס (רש"י ב"ב קנ"ו). ואחד מסוכן. ואף על גב דלא שייך מדי לא מקנו כאלמיה כלל ונראה צעני דכיון דלא מפליג ר"א צין שכיב מרע לגריא לענין היכא דמית, הוא הדין היכא דעמד אינו חזר לו קנו מדי לריא (שם). בני רוכל. שם אביהן (שם קנ"ו).

פסקי ר"ד (המשך)

ובה שירצה ראובן יעשה: זכר פפא אמר הא והא בבראי ולא ק' הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל פ"י הא והא בבראי והולך דדייה אה לוי כוכי דמי והליכך אם מת לוי בחיי ראובן יחזור לראובן שלא זכה בתן לוי בקבלת שמעון אבל אם מת ראובן בחיי לא ע"ג הדולך לאו כוכי דמי כיון שמת ראובן הנותן ועדיין חיה בריא אמרי' מצוה לקיים דברי המת ומצוה על בני ראובן לקיים מתנת אביהם ומפני זה הטעם זכה בתן לוי ואפ"י שמת לאחר מכן ינתנו לירוש' וסלקי שמעתתא בחיי הדולך במתנה לאו כוכי דמי וה"ה לתן (ס"א) ויכול לחזור בו שלא ליתן) דדוקא לגבי מנה שאני חייב לו או פקדון שיש לו בידי תלמי הדולך

^[א] נראה דר"ל דאפי' לשמאל לא היה צריך להחזיר דהא ליכא כאן מגינ.